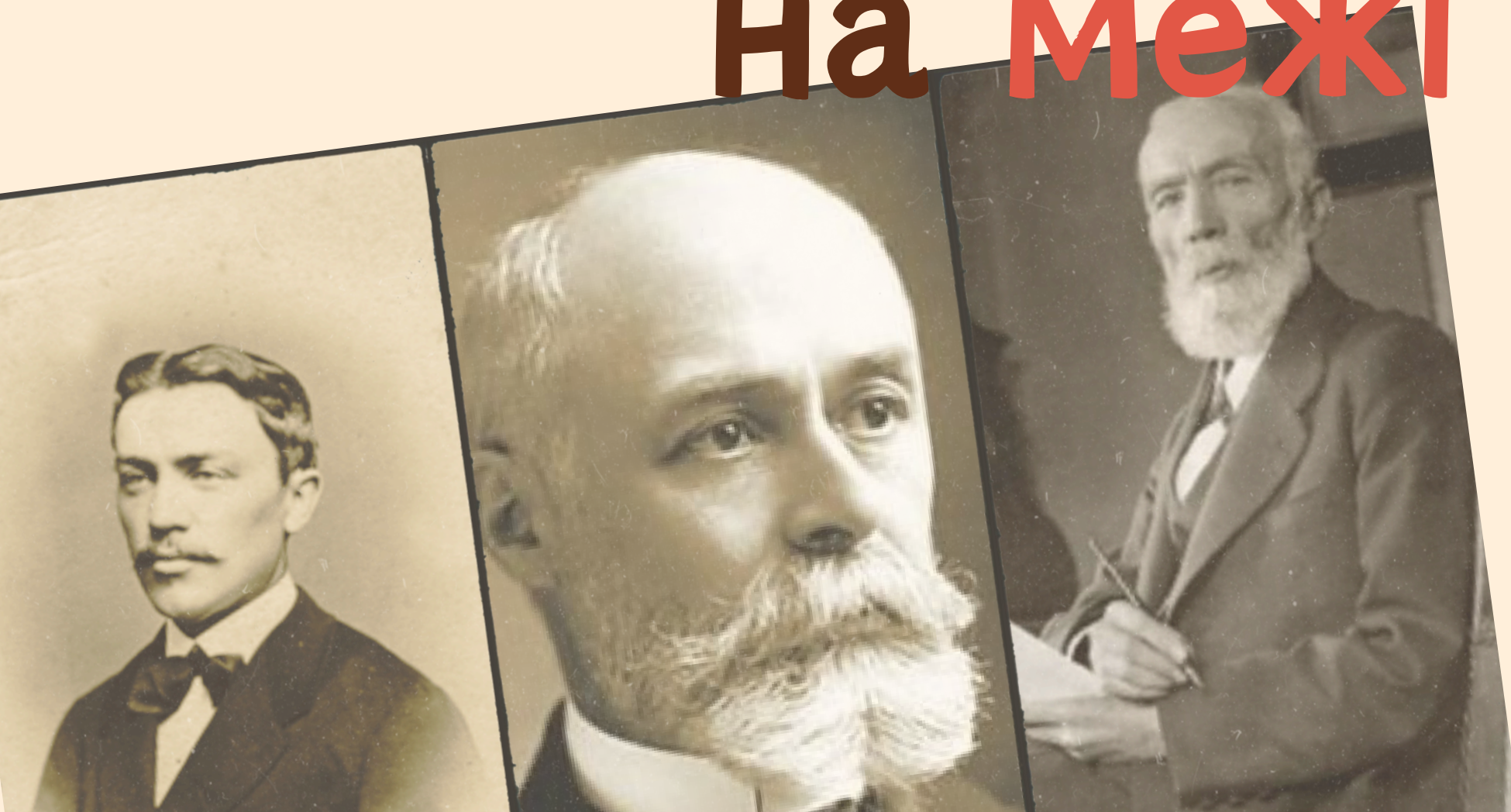
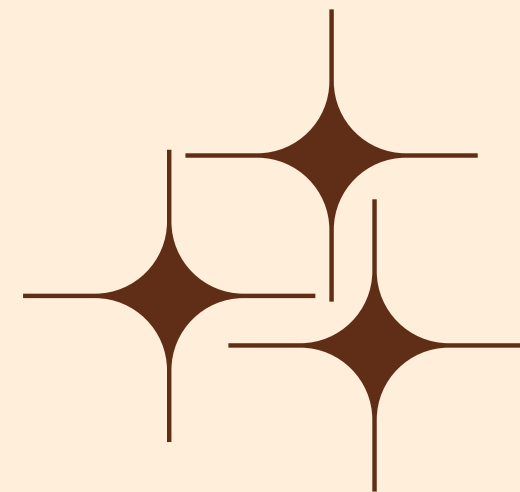

ІВАН ПУЛЮЙ:

наука

на межі століть

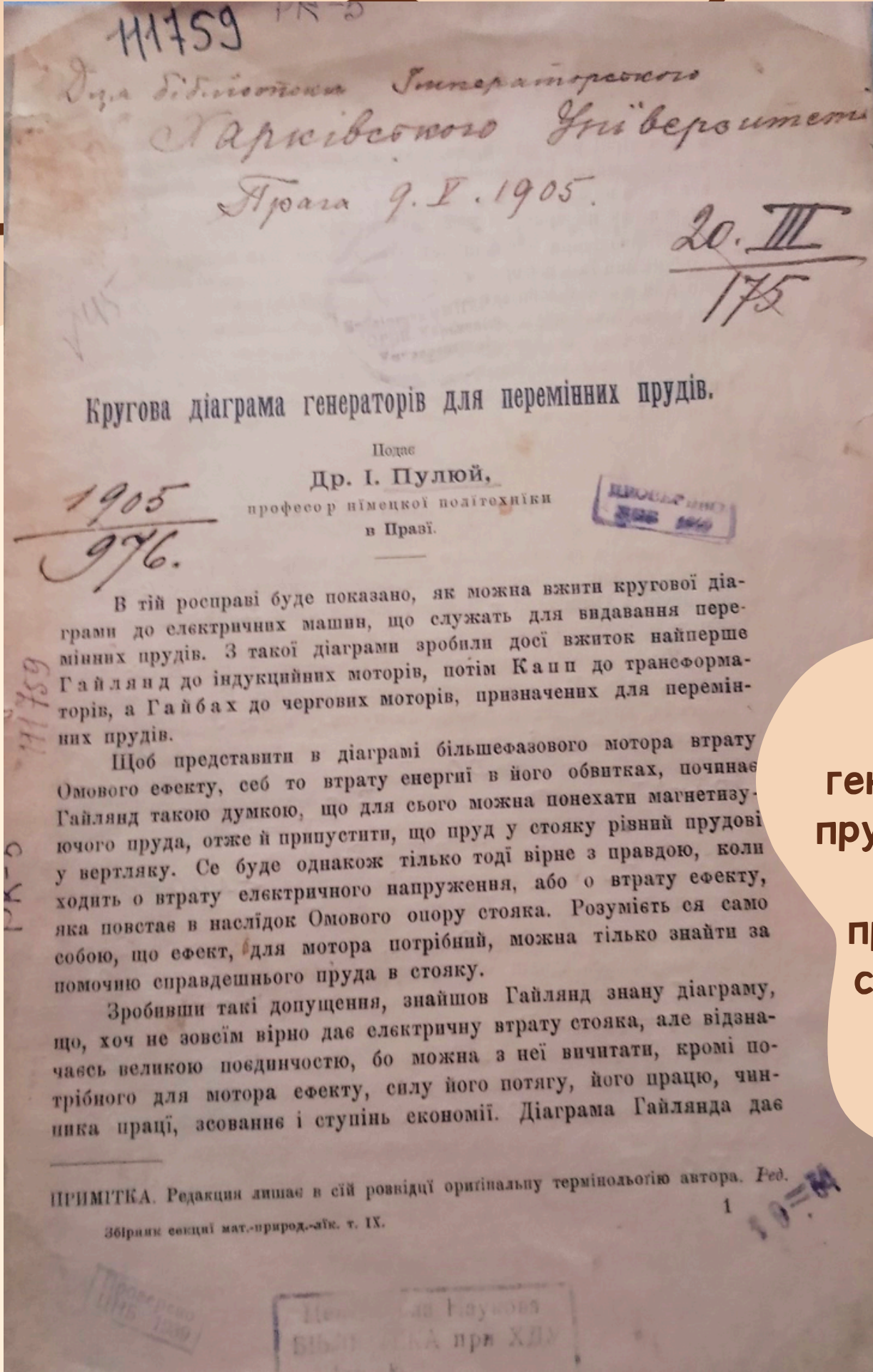

...Нема більшого гонору для інтелігентного чоловіка, як берегти свою і національну честь та без нагороди вірно працювати для добра свого народу, щоб забезпечити йому кращу долю.

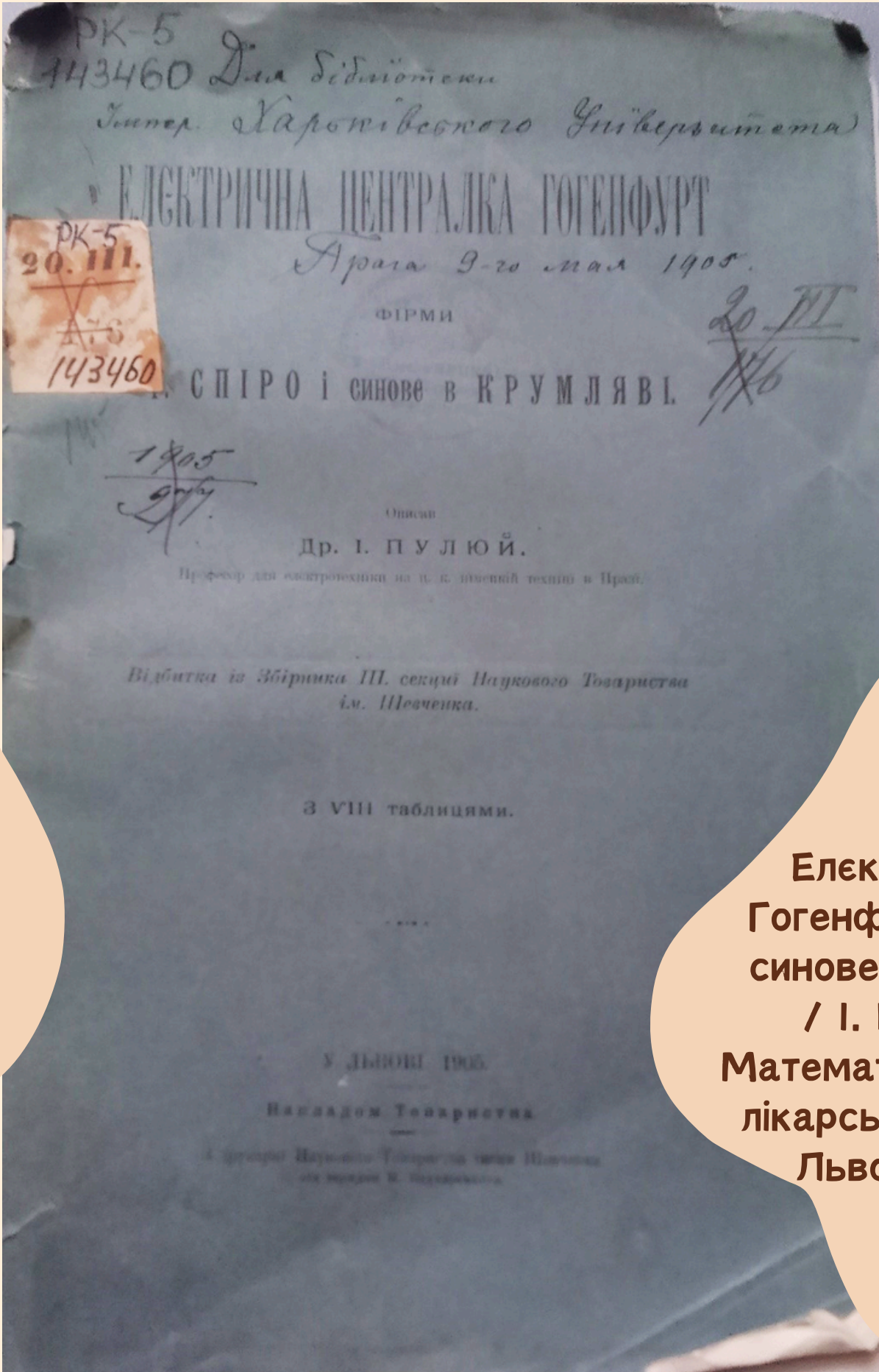
Іван ПУЛЮЙ

- Іван Пулюй — видатний фізик та електротехнік, автор понад 50 наукових і науково-популярних праць народився 2 лютого 1845 рок у містечку Гримайлів на Тернопільщині. З відзнакою закінчив Тернопільську гімназію (1865), теологічний (1869) і філософський (1872) факультети Віденського університету.
- У 1872—1874 рр. працював як науковець у фізичній лабораторії професора фон Лянґа. Був доцентом Віденського університету.
- У 1874 – 1875 роках викладав фізику у Військово-морській академії в Фіуме (нині Рієка, Хорватія).
- У 1875 році, як стипендіат австрійського Міністерства освіти, підвищував свої професійні знання під керівництвом професора Августа Кундта в Стразбурзькому університеті, вивчав електротехніку.
- У 1877 р. захистив докторську дисертацію на тему: "Залежність внутрішнього тертя газів від температури".
- 1877–1884 рр. викладав механічну теорію тепла і кінетичну теорію газів у Віденському університеті.
- У 1884 році вчений очолив кафедру фізики Німецької вищої технічної школи в Празі (зараз – Чеський технічний університет), яку він у 1903 році перетворив у першу в Європі кафедру фізики й електротехніки. Цією кафедрою Пулюй керував протягом тридцяти двох років. А, окрім того, в 1888–1889 роках був ректором цього вищого навчального закладу.
- Іван Павлович був членом різних наукових товариств, отримував нагороди. У 1916 році йому навіть пропонували стати міністром Австрії, але він відмовився за станом здоров'я.
- Помер видатний вчений 31 січня 1918 року у Празі, де і похований.

Роботи з автографом вченого

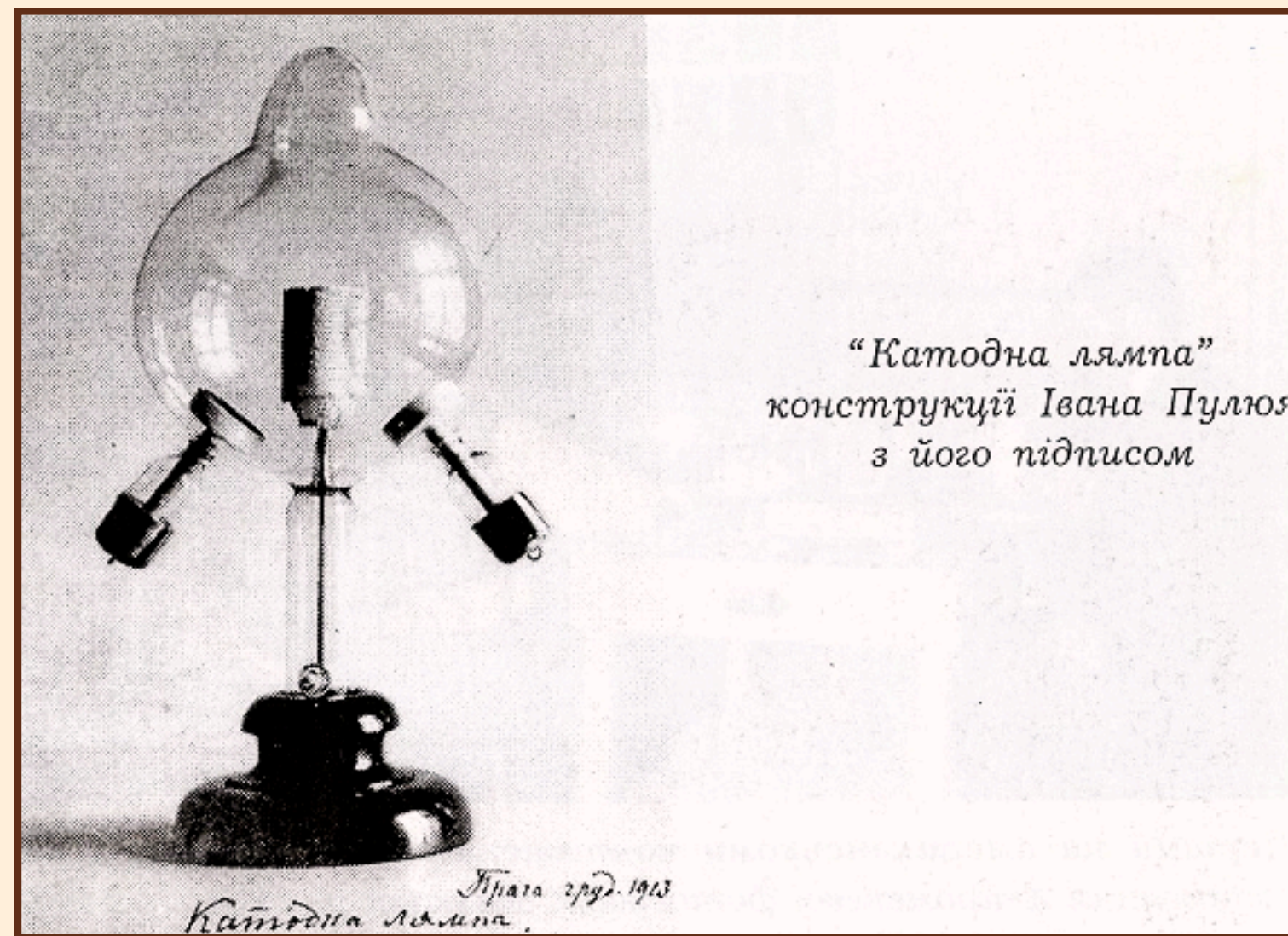
Кругова діаграма генераторів для перемінних прудів [Текст] / І. Пулюй // Збірник Математично-природописно-лікарської секції НТШ. — У Львові, 1905. — Т. 10

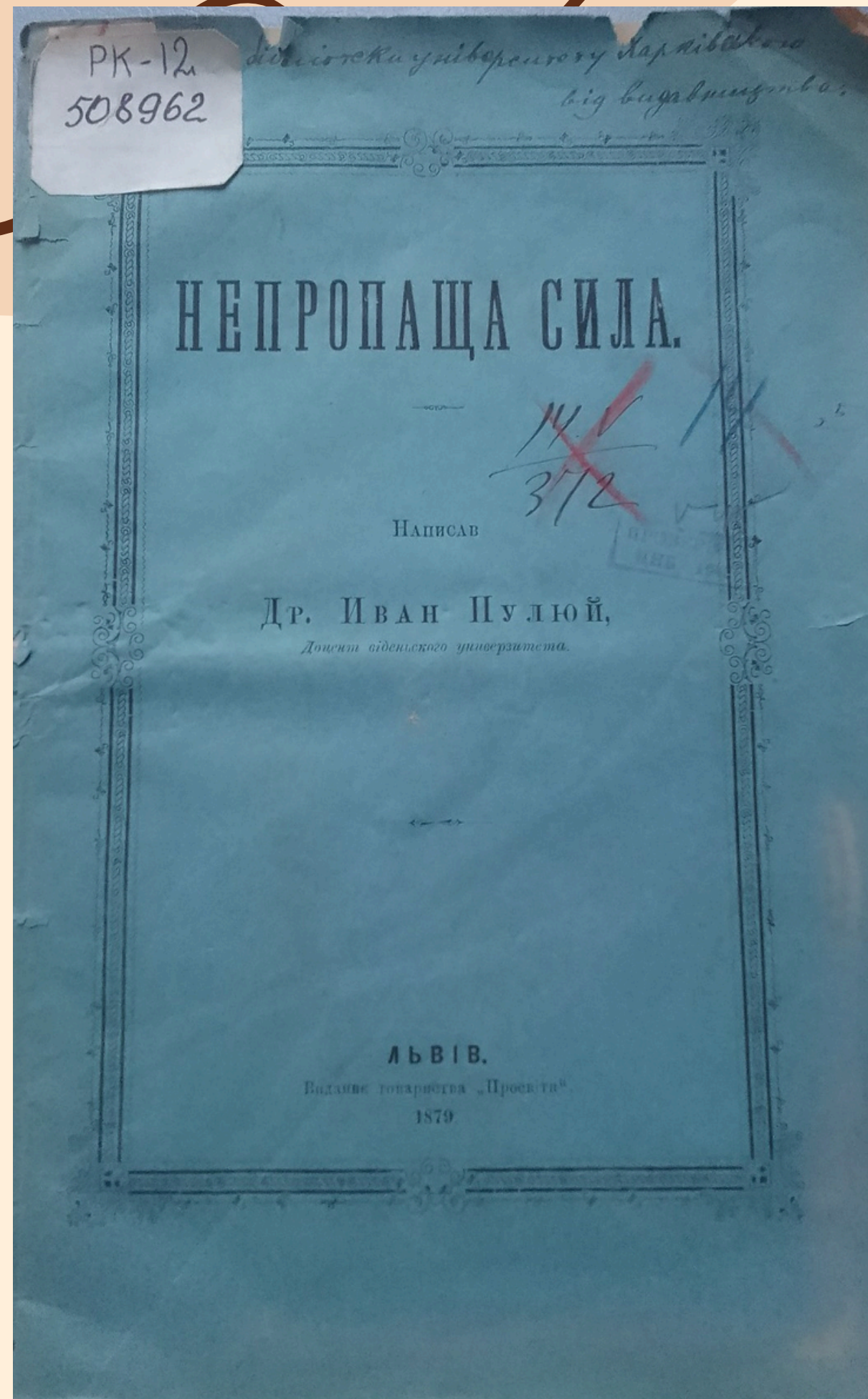
Електрична централка Гогенфурт фірми Г. Спіро і синове в Крумляві [Текст] / І. Пулюй // Збірник Математично-природописно-лікарської секції НТШ. — У Львові, 1905. — Т. 10.

Перша у світі рентгенограма цілого організму дитини,
зроблена Іваном Пулюєм. Лютий, 1886 р.

Знімок руки доньки
Пулюя Наталі, 1896 рік

Пулюй, І. Непропаща сила [Текст] / І. Пулюй. — Л. :
Виданне т-ва «Просвіта», 1879. — 25 с.

Збірник праць [Текст]. [Т. 1] / І. Пулюй ; за заг. ред. В. Шендеровського. — К. : Рада, 1996. — 710 с. : іл., табл., портр.

.. Пулюй 1871 р. дав себе знати в руськім письменстві як дуже талановитий полеміст у дуже делікатній справі — вживання народного язика в церковних книжках.

Іван Франко*

МОЛИТВА

(Присвячена д-ру І.Пулюєві на спомин зоряної ночі в Україні, в хуторі)

"Ничто! Но ты во мне сидишь
Величеством твоих доброт;
Во мне себя изображаешь,
Как солнце в малой капле вод"
(Державин)

Всевишній! Я тобі молюся,
Молекул космоса твого...
Де Ти, хто Ти, — даремно б'юся,
Ні, не збагну повік цього!
Повік науці не обняти
Всього, що Ти створив єси...
Даремно розум наш крилатий
Шукає краю небеси!
Знемігшись, на ту пилінку
Спускається, що ми звемо
Вселенною, — що на хвилинку
Її в імперії рвемо.
І тут безодня животвору,
І тут премудрість без кінця...
Однаково горі і долу
Сіяє світ Твого лиця.
Молюсь, не дай мені розпуки
Зректися розуму мого:
Нехай не гасне світ науки
В проміннях сяєва Твого.
Нехай мій дух в земній юдолі
Не знижується до звірят;
З Твоєї пресвятої волі
Нехай вівіки буде свят!

(П.Куліш — "Поезії", стор. 39-40,
Літературна бібліотека — Книгоспілка)

Збірник праць [Текст]. Т. 3. Молитовник ;
Псалтир / І. Пулюй ; за заг. ред. В.
Шендеровського. — К. : Рада, 1997. — 271 с.

ІВАН
ПУЛЮЙ
ПАНТЕЛЕЙМОН
КУЛІШ
ПОДВИЖНИКИ НАЦІЇ

Іван Пулюй – Пантелеймон Куліш. Подвижники нації.
/ За заг. ред проф. В. Шендеровського. – К.: Рада.
– 1997. – 288 с.

Ця книга вперше в сучасній Україні розкриває маловідомі сторінки життя і діяльності вчених Івана Пулюя та Пантелеймона Куліша, зокрема їхню майже тридцятилітню співпрацю в перекладі Біблії українською мовою. У ній подано праці Пулюя з фізики та астрономії, спомини про його часи на хуторі Мотронівка та частину листування між цими видатними українцями. Книга складається з трьох частин: наукових розвідок, вибраних праць Пулюя і Куліша та їхнього листування.

53(09)
1788

Іван Пулюй

Листи

Іван Пулюй (1845—1918). Листи [Текст] / збір,
упорядкув., поясн. та «Слово до читача»
О. М. Збожної. — Т. : Воля, 2007. — 543 с.

Іван Пулюй із дружиною Катериною та дітьми

ВАСИЛЬ
ШЕНДЕРОВСЬКИЙ

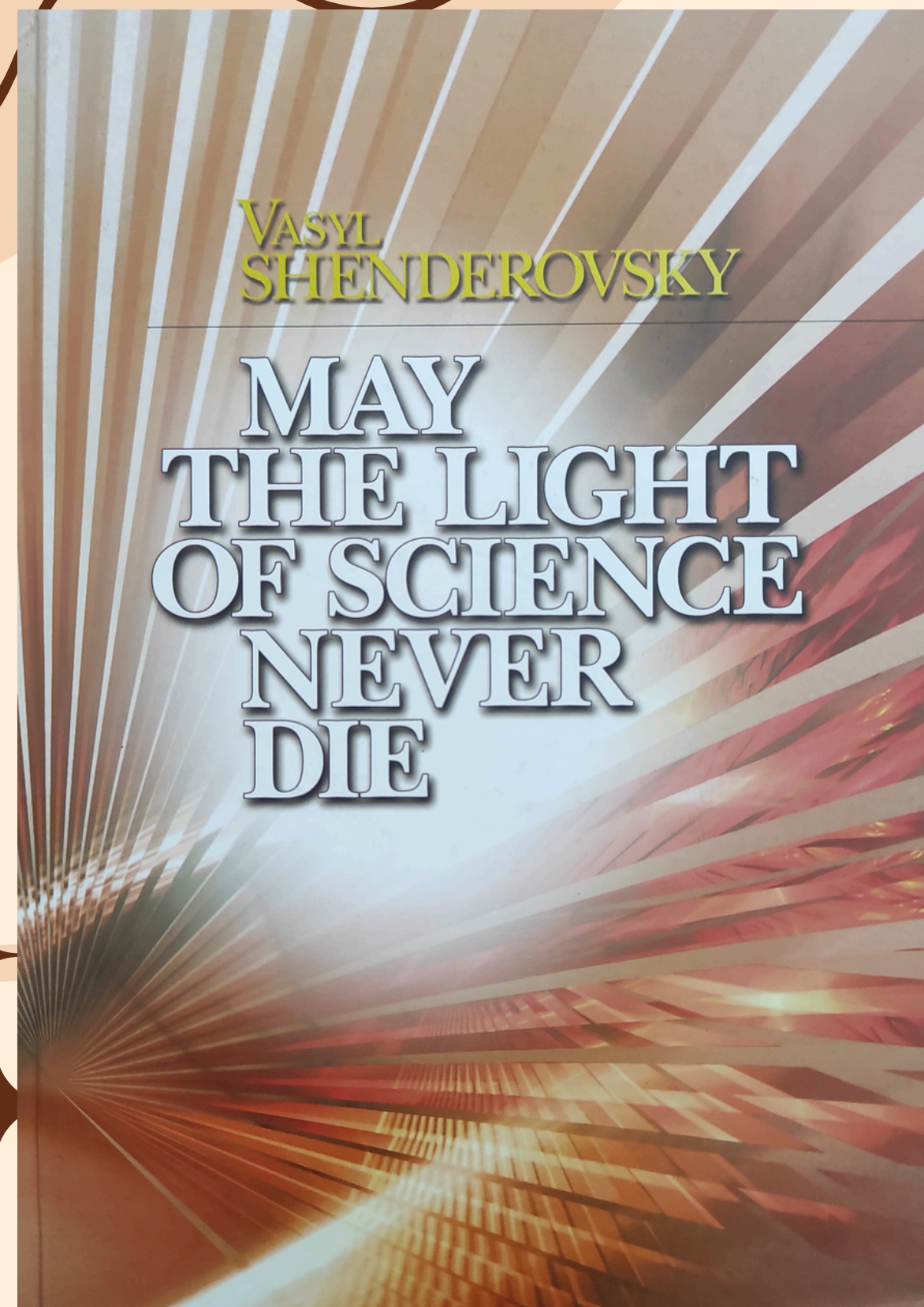
НЕХАЙ НЕ ГАСНЕ
СВІТ НАУКИ

**Шендеровський В. Нехай не гасне світ науки /
за ред. Е. Бабчук. – К.: Рада, 2003.– 416 с.**

**Книга містить 50 нарисів про українських
вчених, що зробили вагомий внесок до
скарбниці світової науки, освіти, культури.**

Про І. Пулюя С.251–263

У книжці зібрано 50 нарисів про українських вчених, які зробили значний внесок у світову скарбницю науки і культури. Автор розповідає про видатних особистостей, імена яких замовчувалися за радянських часів, про них заборонялося писати, а багато хто з них був викреслений з наукової та культурної спадщини України.

Про І. Пулюя С.240–251

May the Light of Science Never Die [Текст] = Нехай не гасне світ науки / V. Shenderovsky. — Kyiv : Akadempriodyka, 2016. — 388 p.

**Виставку виконала
завідувач відділу ЦНБ
Байрамова Каріна**

